

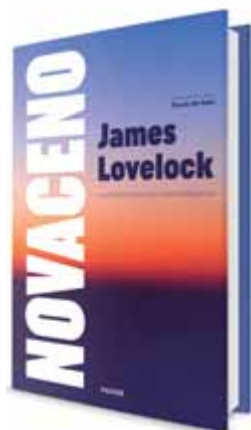

UNA NOVA ERA

III

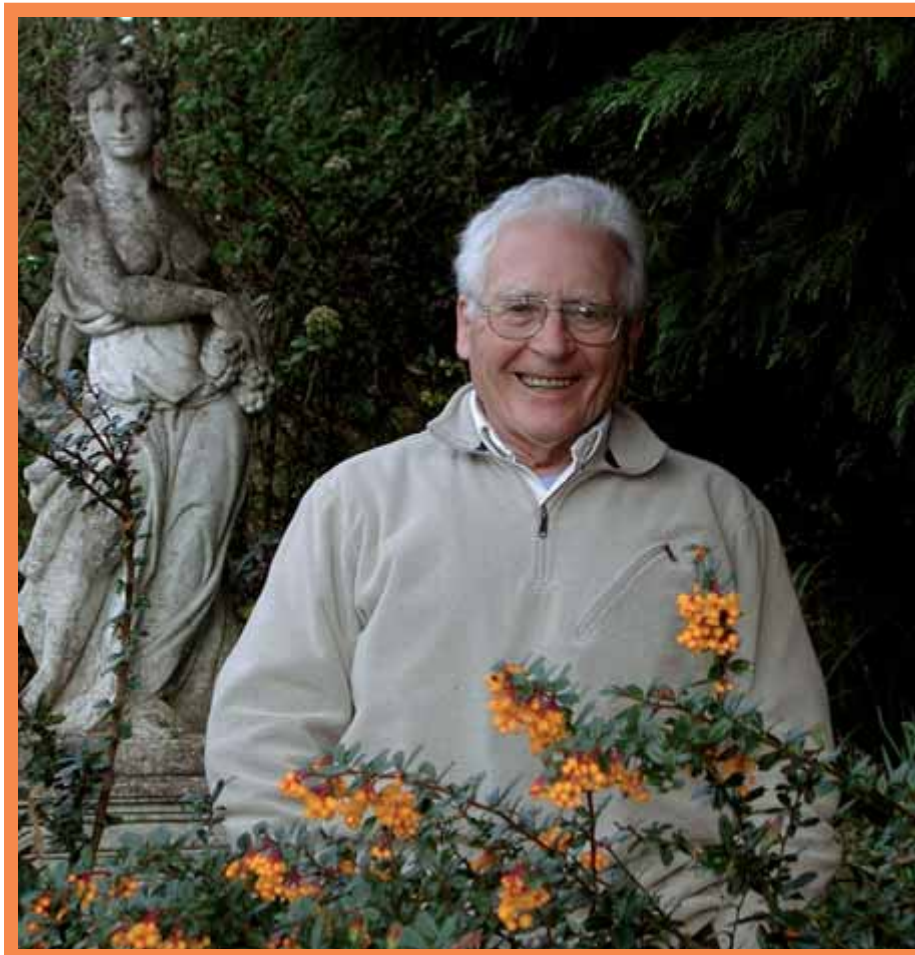
Hi ha persones les propostes de les quals han revolucionat quasi de cop la concepció que tenim del món i de nosaltres mateixos. Se'n poden trobar en tots els camps del coneixement i la cultura, de la filosofia a la ciència, de les arts plàstiques a la música, de la política a la religió, de les arts escèniques a la literatura i la poesia. La llista és llarga però acotada. Una d'aquestes persones és, sens dubte, James Lovelock. En aquesta ocasió us vull suggerir el seu darrer llibre, *Novaceno*, però abans cal fer una explicació de la seva trajectòria per entendre la importància trencadora i potencialment realista de la seva proposta.

Lovelock és un científic britànic inde-

NOVACENO

Autor: James Lovelock
Editorial: Paidós
Pàgines: 184
Preu: 17,95 euros

James Lovelock, científic britànic creador de la teoria de Gaia LRP

James Lovelock vaticina l'arribada d'una nova era, el Novacè, que es caracteritzarà pel sorgiment de la intel·ligència cibernètica

pendent. Autor, investigador, inventor ambientalista i futurista, ha fet nombroses aportacions importants en diversos camps del coneixement: la transmissió de malalties respiratòries, l'esterilització de l'aire, la coagulació de la sang, la congelació de cèl·lules vives, la inseminació artificial i la cromatografia de gasos, una tècnica que permet l'anàlisi de substàncies volàtils, entre d'altres. El 1957 va inventar el detector de captura d'electrons, que va ajudar a descobrir els efectes dels gasos clorofluo-

LA VENJANÇA DE LA TERRA

Autor: James Lovelock
Editorial: Comuna
Pàgines: 272
Preu: 20,50 euros

rocarbonis (CFC) en el deteriorament de la capa d'ozó. Ha treballat per a la NASA, on ha desenvolupat aparells de cerca de vida extraterrestre, però el camp en què les seves propostes l'han fet més famosos és el de l'ambientalisme.

L'any 1969 va desenvolupar la hipòtesi de Gaia, ara ja convertida en una teoria científica que té l'aval de nombroses dades i experiments que la confirmen, malgrat que no la va publicar fins al 1979. Postula que la vida i la Terra formen un tot interactiu i que el planeta es pot concebre com si fos un sol organisme, un complex sistema autoregulat que ajuda a mantenir i perpetuar les condicions per a la vida. Dit d'una altra manera, el nostre planeta, inclosa la seva geologia i tota la vida que conté, tendeix a modificar el seu entorn i el clima de manera que afavoreix el manteniment de la vida. La darrera gran revisió que ha fet Lovelock de la seva teoria la podeu llegir a *La venjança de la Terra. La teoria de Gaia i el futur de la humanitat*, en què a banda d'actualitzar-la la interrelaciona amb el canvi climàtic i les seves conseqüències futures.

Ara, a *Novaceno*, que ha escrit als 102 anys d'edat de manera molt clara, entenedora i també provocadora i arriscada, va-

ticina la fi de l'Antropocè, l'era geològica en què ens trobem i que es caracteritza per l'ús del foc i els combustibles fòssils, i l'arribada d'una nova era a Gaia, el Novacè. Una era que, segons argumenta a través de la teoria de Gaia, es caracteritzarà pel sorgiment de la intel·ligència cibernètica. És el que en futurisme es coneix com a singularitat tecnològica, que prediu el moment en què el progrés tecnològic i el canvi social s'acceleraran tant a causa del desenvolupament de la intel·ligència artificial que cap persona anterior a la singularitat serà capaç de comprendre.

Tanmateix, la seva visió del canvi és profundament optimista, atès que argumenta que serà aquest canvi el que afavorirà que Gaia pugui continuar mantenint les condicions òptimes d'habitabilitat al nostre planeta. Només el lector, després d'haver examinat els arguments de Lovelock, podrà decidir si la seva proposta és una utopia o una distopia. O, possiblement, com ha succeït en la major part de salts que ha fet la humanitat, sigui una combinació de les dues coses, motiu pel qual convé estar-ne informats i pensar-hi. Només des de la informació i la reflexió es pot contribuir a la utopia. Sigui com sigui, no és un llibre que deixi indiferent